

İSTANBULLU RUMLARIN EVRENSEL FEDERASYONUNU – Sayın T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Yüksek Makamına

Posted on 13/10/2023

4 Eylül 2023

Sayın Cumhurbaşkanı,

Bu mektubu, 1955-2003 döneminde rızaları olmadığı halde yurt dışına göç etmeye mecbur edilen T.C. vatandaşı İstanbullu Rumları temsil eden Evrensel Federasyonu adına size gönderiyoruz.

Türkiye resmi makamlarıyla iletişimimiz 2008 yılında size gönderdiğimiz mektupla başladı ve Mayıs 2010'da Atina ziyaretiniz sırasında heyetimizi kabul ettiniz. Federasyonumuz, 2010-2018 döneminde, sizlerden önceki hükümetlerin icraatlarıyla yol açtığı sorunların çözümü için, Milli Eğitim, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarına doğrudan temaslarımız sırasında birçok kez somut talep ve önerilerde bulunmuştur. 1923-2003 yılları arasında maruz kaldığımız haksızlıkların ve bunun sonucu olarak İstanbul'da yaşayan toplumumuzun nüfusunda ciddi bir erozyona yol açan adaletsizlikleri birkaç kez alenen kabul eden Türkiye'nin ilk lideri olduğunuz tartışılmaz bir gerçektir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda nüfusumuz 130.000 iken bugün 2.000, belki de daha azdır. Toplumumuzun %98'i Avrupa ve Amerika'nın birçok ülkesinde gurbetçi olarak yaşamaktadır.

Sizin Başbakan ve Cumhurbaşkanı olarak toplumumuza yönelik aşağıdakiler gibi olumlu adımlar attığınızı açıkça kabul ediyor ve yanıtlıyoruz:

- 1962’de dönemin Başbakanı İsmet İnönü’nün kurduğu, toplumumuza en sert tedbirler organize eden ve uygulayan, olağanüstü yetkilere sahip Azınlıklar Taali Komisyonu 2004’te lağvettiniz.
- İlk kez yukarıdaki Komisyonun yargı makamlarına yapmaya zorladığı “milli çıkarları” gözeterek hukuka ve vicdanlarına göre yargılamama ve yasal düzenlemelerden sapma tamimleri kaldırıldı.
- Geçmişte birçok kez saygısızlıkla karşılanan Ekümenik Patriğimize ve Ekümenik Patrikhane’ye ilk kez gereken saygıyı gösterdiniz.
- Vakıflarımızın uğradığı büyük haksızlıkları, özellikle de 1974’te “azınlık mensuplarının Türkiye vatandaşı olmalarına rağmen aynı zamanda yabancı oldukları” gerekçesiyle mallarına toplu olarak el konulması neticesinde ortaya çıkan ciddi sorunları çözmeye çalıştınız. Ancak, el konulan varlıkların sadece %25’i iade edildi ve 24 Mazbut vakfımızın yanı sıra Eftim Erenerol ve varislerinin Karaköy semtindeki 3 kilisemize el koyması gibi ciddi. askıda olan sorunlar hala sürmektedir.
- 1923 yılından bu yana ilk kez 2018-2021 döneminde Federasyonumuzun Sosyal Dayanışma Programı kapsamında Yurt dışındaki toplumumuza insani yardım yapılmış ve bu sayede hatırı sayılır ölçüde yoksulluk içinde yaşayan hemşerilerimize insani yardım verebildik. Bu programımız halen devam etmekte olup şu anda 150 aileye destek vermektedir.
- 2014-16 döneminde gençlerimizin atalarının İstanbul şehrini ziyaret edebilmeleri için programlarımıza destek verilmiştir.

Yukarıdakilerin tümü, son derece önemli olmalarına rağmen, en ciddi sorunumuz olan toplumumuzun hayatta kalmasını ve İstanbul’da kalıcı ve istikrarlı bir varlığını devam etmesi

ele alınamamıştır. Bugün İstanbul'da yaşayan toplumumuzda yıllık ölüm sayısı 50 civarında iken doğum sayısı 5-10'u geçmemektedir. Açıktır ki, bu hızla gidersek, on yıl içinde Toplumumuzun sayısı birkaç yüz olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti resmi makamlarına "Toplumumuzun İstanbul'da yaşamaya devam etmesini istiyor musunuz?" sorusunu her sorduğumuzda olumlu yanıt alıyoruz. Bu kabulden yola çıkarak Toplumumuzun tamamen yok olmasını önlemenin tek yolunun gençlerimizin yurda dönüşleri için olumlu tedbirler almak ve önemli teşvikler sağlamak olduğunu vurgulamayı en önemli görev olarak sayıyoruz.

- Zorunlu göçe mecbur edilmemizden bu yana 2 kuşak fark olduğu ve 1960-2003 döneminde toplum üyelerimizin vatandaşlıklarının sistematik olarak ıskat edildiğini göz önüne alındığında, gençlerimizin mevcut yasaya göre vatandaşlık kazanabilmeleri büyük zorluklarla karşılaşmaktadır. Anne ve babadan en az birinin, çocuğun doğduğu tarihte Türk vatandaşlığına sahip olma şartı çok az durumda geçerli olmaktadır.
- Vatandaşlığı olmayan, oturma ve çalışma izni almakta güçlük çeken gençlerimiz, kısa zamanda hayal kırıklığına uğramakta ve yurda dönmekten ve İstanbul'da kök salmaktan vazgeçmektedir.
- Ülkesine geri gönderilen gençlerimizin yerlilerle birlikte iş bulabilmesi için bir teknoloji araştırma biriminin kurulmasını defalarca önerdik. Böyle bir merkezin kurulması hem azınlık hem de yerel halk için faydalı olacaksa da önerilerimiz dikkate alınmamıştır.
- T.C. vatandaşları olarak, Cumhurbaşkanı ve TBMM için oy kullanma hakkına sahipken, atalarımızın eseri olan ve çoğumuzun onları desteklediği Vakıflarımızda oy kullanmanın yasaklanması paradoksu ile karşı karşıyayız. Vakıflarımızdaki son Seçim Yönetmeliği, özellikle Toplumumuza karşı sert hükümler taşımakta ve diğer Gayrimüslim Cemaatlerin Vakıflarına uygulananların aksine, sadece bizim Vakıflarda oy kullanma yasağı

uygulanmıştır.

- Özellikle en büyük vakfımız olan Balıklı Rum Hastanesi ve Yaşlılara Bakım Evi Vakfı, 32 yıldır devlet yasalarına karşı seçilmemiş bir yönetim tarafından yönetilmektedir. Bu yönetim, bu kurumda çalışmak için başvuran tüm hemşerilerimize karşı sürekli olarak olumsuz bir tavır sergilemektedir: Diploması Türkiye Cumhuriyeti tarafından tanınmış doktorlar tarafından yapılan ve cevapsız kalan birçok başvurular mevcuttur.
- Toplumumuzun mensuplarının kamu hizmetlerinde çalıştırılmasına yönelik tekliflerimiz değerlendirilmemiştir. Bu gerçek, Osmanlı Devleti'nde 1860-1908 döneminde tam tersi yaşanırken, hiçbir Rum kamu görevine (üniversiteler dışında) atanmasının bugüne kadar bazı yöneticiler için bir tabu olduğunu göstermektedir.
- Bugünlerde 68 yılını geride bırakan 6-7/9/1955 olayları, gizli kararnamelerle tüm medeni hakların ortadan kaldırılması ve zorunlu göç gibi travmaların ne olursa olsun unutulmadığı herkesçe malumdur. Yılların geçmesine rağmen sonraki nesillere de aktarılır.

Bu mektupla bir kez daha Devlet yetkililerinden ricamız bizimki gibi bir toplumun yeniden canlanmasını sağlayacak inisiyatifler, eylemler ve müspet tedbirler almalarıdır.

Önerilerimiz özetle:

- 1) Türkiye'de doğanların altsoyu, hâlihazırda var olan kısıtlamalar olmaksızın vatandaşlığı kazanabilmelidir. Bir geçiş aşamasında, oturma ve çalışma izinleri için özel düzenlemeler yapılması önerilmektedir.
- 2) Aşağıdaki gibi olumlu önlemlerle yeni neslin dönüşü için bir program formüle etmek:
  - (a) ebeveynleri/ataları İstanbul / Imbros/Tenedos'tan gelen gençler için özel bir Geri Dönüş

Programının Türkiye tarafından oluşturulması ve finanse edilmesi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın eski "Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı" prosedürlerine uygun şekilde uyarlanmış faydalı bir rehber olabilir.

(b) Türkiye Üniversitelerinde her öğrenim dönemi için gençlere burs verilmesine yönelik özel bir Programın oluşturulması ve finansmanı. Böyle bir program toplumumuza sağlayacağı faydanın yanı sıra akademik kurumlara dışa dönüklük kazandıracaktır.

c) Geri dönen gençlerin bir kısmının istihdam edileceği yeni bir araştırma ve geliştirme merkezi kurmak için bir devlet üniversitesi veya Araştırma Merkezi ile işbirliğinin gerçekleştirilmesi ve desteklenmesi.

(3) İstanbul Rum Toplumunu ile bağlarını sürdüren gurbetçi topluluk üyeleri, Rum Vakıfları seçimlerine katılabilmesinin sağlanması.

(4) Yaşı ne olursa olsun, üyelerimizin yurda dönüşlerinden doğabilecek sorunları çözmek için sizin kararınıza göre yetkili olacak bir organ veya makamın kurulması veya belirlenmesi.

Önerilerimizin tarafınızdan dikkatle incelenmesi temenisi ile size ve yakınlarınıza en iyi sağlık, esenlik dileklerimizi sunarak görevlerinizde başarılar diliyoruz.

Saygılarımızla

İREF Yönetim Kurulu adına

Niko Uzunoğlu

Niko Anagnostopulos

Başkan

Genel Sekreter

